

09 / 2023

N° 25

RAMNY KULTURY

wrzesień

ISSN 2720-2259

Joanna Trzepiecińska

Noc Teatrów GZM
na scenie w Mediatece

TYCHY✓DOBRE MIEJSCE

weź mnie ze sobą!

BEZPŁATNY tysi miesięcznik kulturalny

Słowem wstępu

Ruszamy z rokiem szkolnym i nowym sezonem kulturalnym. Z tym numerem wypuszczamy już pojedyncze jaskółki (a skoro zwiastują jesień, to może raczej gile), zapowiadające wydarzenia muzyczne i teatralne w październiku i listopadzie. Najbardziej koncentrujemy się jednak na wrześniu.

Ale by nieco osłodzić młodzieży powrót do codziennych obowiązków po długich wakacjach, mamy cały wachlarz propozycji kulturalnych. Po pierwsze cykl „Dzieciniec teatralny” będzie trwał nadal we wrześniu i październiku, w odróżnieniu od lat poprzednich, gdy był wydarzeniem wakacyjnym. Po drugie, Teatr Mały na swojej kameralnej scenie przygotowuje kolejne premiery skierowane do młodych widzów. Po trzecie, w cyklu AUKSO4KIDS prowadząca Asi Mina będzie tym razem zachęcać dzieci do poznawania możliwości najwspanialszego instrumentu, jakim jest ich własny głos. A w pierwszy weekend września w Mediatece zostanie zaprezentowana opera dla dzieci *Album rodzinny*. Przestraszyło was słowo „opera”? Niech obawy rozwieje nazwisko autora warstwy tekstowej: Michał Rusinek.

Wrzesień to tradycyjnie Rock na Plaży, o którym więcej piszemy na stronie obok. To także Tyski Festiwal Teatrów Niezależnych ANDROMEDON, który odbywa się już po raz 9. Jego program także jest – jak zawsze – bogaty w spektakle adresowane do młodszej publiczności. Ale nie brakuje też propozycji dla widza dojrzałego, którego twórcy niezależnego teatru nierzadko stawiają wobec zagadnień trudnych i bolesnych.

Ciekawostką w tegorocznym programie ANDROMEDONu będzie spektakl *Zachciało się wam Kalwaryi* Teatru Polonijnego z Oberhausenu. To kolejny etap wymiany kulturalnej pomiędzy miastami partnerskimi. Jest to – podobnie, jak wcześniejsza wystawa prac plastycznych – rewizyta artystów z Oberhausenu. Tyskie środowisko teatralne reprezentował już w Niemczech Teatr HoM ze spektaklem *Monsieur Charlie* (który także będzie można obejrzeć na tegorocznym ANDROMEDONie).

Sylvia Witman

Wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Tychach, ul. Bohaterów Warszawy 26, 43-100 Tychy, tel. 32 438 20 61, e-mail: redakcja@mck.tychy.pl **Redaktor naczelna:** Sylvia Witman, e-mail: ramykultury@kultura.tychy.pl **Zespół:** Daria Gawrońska, Agnieszka Lakner, Małgorzata Król, Justyna Stolfik-Binda **Korekta:** Agnieszka Tabor **Layout:** Aleksandra Krupa i Bartek Witański Blank Studio, Marcin Kasperek KlarStudio **Skład i łamanie:** Marcin Kasperek KlarStudio **Druk:** Drukarnia AAPrint, Mikołów **Nakład:** 3000 egz. **Foto na okładce:** Wojciech Mann



fol. Karol Gruszka

Współcześni Słowianie

POLECAMY

Wystawa *Współcześni Słowianie* to dokumentalna podróż fotograficzna przez kulturę i obrzędowość współczesnych Słowian. Autorem zdjęć jest Karol Gruszka, który od 2013 roku dokumentuje słowiańską gromadę MiR – jedną z największych w Polsce słowiańskich grup religijnych.

*Od dawna zastanawiałem się, dlaczego Polacy tak mało lub nic nie wiedzą o religii i kulturze swoich przodków. W szkołach uczymy dzieci mitologii antycznej Grecji czy Rzymu, a nic lub prawie nic o wczesnośredniowiecznej kulturze i religii mieszkańców naszych ziem – mówi Karol Gruszka, autor wystawy *Współcześni Słowianie*.*

W ciągu ostatnich dziesięciu lat autor towarzyszył współczesnym Słowianom w ich obrzędach, które pomimo setek lat chrystianizacji wciąż przetrwały i są kultywowane przez gromady rodzimowiercze w Polsce, na Litwie, Łotwie, Białorusi czy Ukrainie.

Obrzędy widoczne na fotografiach nie są inscenizacją czy rekonstrukcją, tylko autentycznymi wydarzeniami religijnymi. Widoczne na zdjęciach rytuały związane są z autentycznym kultem religijnym dawnych Bogów jak Świętowita, Peruna czy Welesa – mówi autor wystawy.

Na dwudziestu fotografiach zobaczyć będzie można takie słowiańskie święta, jak Noc Kupały, Jare Gody, Szczodre Gody czy Dziady. Fotografiiom towarzyszą opisy, które osobom niezaznajomionym ze słowiańską religią pozwolą zrozumieć scenę.

Wernisaż wystawy odbędzie się 11 września o godz. 18.00 w Spółdzielczym Domu Kultury Tęcza w Tychach. Fotografie będzie można oglądać do 9 października.

AZ



MIEJSKIE CENTRUM KULTURY W TYCHACH
ul. Bohaterów Warszawy 26
43-100 Tychy
32 438 20 61
kultura.tychy.pl



AUKSO — ORKIESTRA KAMERALNA MIASTA TYCHY
al. marsz. J. Piłsudskiego 16
43-100 Tychy
32 479 19 50
aukso.pl



MUZEUM MIEJSKIE W TYCHACH
pl. Wolności 1
43-100 Tychy
32 327 18 20
muzeum.tychy.pl



TEATR MAŁY W TYCHACH
ul. ks. kard. A. Hłonda 1
43-100 Tychy
32 227 20 67
teatrmaly.tychy.pl



MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TYCHACH
al. marsz. J. Piłsudskiego 16
43-100 Tychy
32 227 04 54
mbp.tychy.pl

PATRON MEDIALNY





fot. Kamil Peszat

Dziko pod „Żyrafą”

NIE PRZEGAP

To nie pierwszy raz, gdy festiwal Rock na Plaży nie odbędzie się na plaży. Trzy lata temu, gdy obowiązywały ograniczenia z powodu pandemii, festiwalowy koncert (bez konkursu) odbył się w Mediatece. Dwa lata temu – w Teatrze Małym. Rok temu fani rocka i bluesa mogli się ponownie cieszyć plenerami i niepowtarzalnym klimatem Jeziora Paprocańskiego. W tym roku będą się bawić w innym plenerze.

Powodem zmiany miejsca festiwalu tym razem na szczęście nie jest żaden kataklizm, lecz inwestycja. Na „dzikiej plaży” w Paprocanach rusza budowa nowej restauracji i organizacja masowej imprezy tuż przy placu budowy nie byłaby możliwa. Rock na Plaży przeniesie się na plac pod „Żyrafą” w Parku Miejskim Solidarności. Festiwal odbędzie się w pełnej formule; z konkursem, koncertem gwiazd i obowiązkowym występem Cree i Dżemu.

Lokalizacja pod „Żyrafą” to nie jest oczywiście to samo co plaża, ale ma swoje zalety, jak choćby łatwiejszy dojazd i powrót z imprezy. Program prezentuje się bardzo bogato.

Festiwal rozpocznie się oczywiście od przeglądu konkursowego. Występy tegorocznych finalistów: Sad Smiles i WASABI oraz Tosi Lazar oceniać będzie jury w składzie: Sebastian Riedel (Cree) i Janusz Borzucki (Dżem) oraz Marcin Bąkiewicz z Antyradia, który poprowadzi także koncertową część Rocka na Plaży. Warto przypomnieć, że zespoły Sad Smiles i WASABI zostały zakwalifikowane do finału spośród 30 kapel, które zgłosiły się do przeglądu konkursowego. Natomiast Tosia Lazar zapewniła sobie miejsce w finałowej trójce, wygrywając konkurs *Dla Tych zagrają*. Jej występ przewodniczący jury Wojciech Waglewski określił jako „powalający”.

Finałiści walczą o Nagrodę Prezydenta Miasta Tychy w wysokości 5 000 złotych brutto. Zwycięzca zapewni sobie ponadto prawo do występu na przyszłorocznej edycji. Rok temu wywalczył sobie to prawo zespół Ornette. To silna ekipa, w składzie są m.in. aktualni lub byli muzycy zespołów Oddział Zamknięty, KSU, Złe Psy, czy Pudelsi. Będą oni rozgrzewać publiczność przed występem żywych legend. Trudno inaczej nazwać na przykład Nocną Zmianę Bluesa, która ze swoim liderem Sławkiem Wierzcholskim koncertuje nieprzerwanie od 40 lat.

Po Nocnej Zmianie na scenie pojawią się gospodarze festiwalu: zespół Cree na czele z Sebastianem Riedlem oraz grupa Dżem. To kolejne żywe legendy polskiego bluesa, a ich koncerty podczas Rocka na Plaży – często w łączonych lub przemieszanych składach – zawsze gromadzą liczną, wierną i rozentuzjasmowaną publiczność. Można więc przyjąć za pewnik, że choć całość nie będzie się rozgrywała na „dzikiej plaży”, to na pewno będzie dziko.

Oprócz lokalizacji nowością będzie w tym roku limitowana edycja muzycznych gadżetów Rocka na Plaży: koszulek, kostek do gitary i bandan. Będzie je można zakupić podczas koncertu, 2 września w Parku Miejskim Solidarności, na placu pod „Żyrafą”.

Sylwia Witman

Opera dla dzieci i dorosłych

POLECAMY

Festiwal AUKSODRONE skłania publiczność do zastanowienia nad współczesnym znaczeniem słowa opera. Kolejne edycje przynosiły nam znakomite premiery oper Alka Nowaka oraz ich płytowe wydania. Tegoroczna edycja (6–8 października) także nie pozostawi pod tym względem niedosytu. O programie festiwalu więcej napiszemy za miesiąc, natomiast we wrześniu chcemy zaprosić na jego prolog.

Będzie to prolog operowy, skierowany tym razem do młodszej publiczności. Jednak nazwiska twórców opery *Album rodzinny* z pewnością skłonią niejednego dorosłego, by 3 września wybrać się ze swoją pociechą do Mediateki. Muzyka Jerzego Kornowicza, tekst Michała Rusinka i wykonanie: Ewa Biegas – sopran, Jan Jakub Monowid – kontratenor oraz Marek Moś i Orkiestra AUKSO. Nie trzeba dodatkowej rekomendacji. Warto jednak przybliżyć genezę i charakter dzieła. Oto, jako o *Albumie rodzinnym* wypowiadają się jego twórcy, **Michał Rusinek**:

Kiedyś, dawno temu, znalazłem w „New Yorkerze” dowcip rysunkowy. Na górze widniał napis: „Prześlij nam dwa dolary, a odeślemy ci twoje drzewo genealogiczne”. Poniżej było drzewo jako takie: na dole znajdował się portret młodego człowieka z podpisem „ty”, piętro wyżej „mama” i „tata”, potem oczywiście kilkoro dalszych przodków, niektórzy – jak wuj Leon – podejrzanego autoramentu. Gdzieś w połowie znajdował się portret podpisany „chyba Napoleon Bonaparte”, a na samej górze uśmiechały się dwie małpy. Rysunek ten przypominał mi, że od czasu do czasu ktoś w mojej rodzinie – najczęściej moja mama – wpadał na pomysł rozryzowania naszego drzewa genealogicznego. Nie jesteśmy żadną starą i ważną rodziną, więc możemy się opierać wyłącznie na rodzinnych dokumentach, których sporo poginęło w czasie wojen i licznych przeprowadzek. Powyżej pradziadków zaczynają się pojawiać białe plamy, wątpliwości, niejasności (notabene zamiast „chyba Napoleon Bonaparte” pojawiał się u nas „chyba generał Bem”; dobre i to). Oczywiście każdego porządnego genealoga taka sytuacja wpędza we frustrację. No, chyba że jest dzieckiem. Dzieci bowiem – jak wiemy – zupełnie nie przejmują się, czy coś należy do wiedzy pewnej i zweryfikowanej, czy też pozostaje w sferze domysłów. Zaryzykowałbym nawet stwierdzenie, że dzieci wolą domysły, niejasności i białe plamy, bo mogą je uzupełniać przy pomocy własnej wyobraźni. „Chyba”? „Być może”? A więc dlaczego nie! Postanowiłem na kilka tygodni zdziecinnieć i napisać wierszyki oparte dość swobodnie na życiorysach członków mojej rodziny, a pan Jerzy Kornowicz napisał do nich piękną muzykę. Wydaje mi się, że mam przodków dość zwyczajnych. Ale i jestem przekonany, że nawet na bardzo zwyczajną rodzinę można spojrzeć z niezwykłej perspektywy: w każdym z nas tkwi jakieś dziwactwo, każdy z nas ma w życiorysie jakąś przygodę, o każdym można opowiedzieć jakąś anegdotę. Niekoniecznie całkowicie prawdziwą; ważne, by była zgrabna i mogła bawić nie tylko ich samych.

oraz **Jerzy Kornowicz**:

Dzieciństwo to czas, kiedy przebywamy w kilku światach naraz – pewnie najmniej w tym realnym, bo nie mamy o nim pojęcia. Może i dobrze. Dziecinne postrzeganie rzeczywistości równoległych jakoś rymuje się jednak z wiedzą o świecie ludzi dorosłych – jesteśmy zgodni, że otacza nas bogactwo kształtów i wrażeń niejednoznacznych. Pływamy w zawieszinie różnorodnych praw i odstępstw od nich oraz stale zaskakujących nas doznań. Ani dzieciństwo, ani dorosłość nie są przestrzeniami szczęśliwości, przynoszą za to fascynacje i zadziwienia. I zachłanność na nieustanne poznawanie siebie i rzeczywistości. Lektura albumu skłania bohaterów utworu do odkrywania rodzinnej przeszłości, która jest też historią powszechną. Dzieci łączą w całość fakty z życia nieznanymi krewnymi, odkrywają różne ludzkie charaktery i umysłowości. Wielkie dzieje toczą się w tle: są tu polskie traumy, wspomnienia osób pokrzywdzonych przez społeczne katastrofy. Jest perspektywa europejska i polemika z rodzinnymi kliszami. Są w końcu wątki wspólne z całym światem ożywionym, z którego się wywodzimy i częścią którego jesteśmy. Każda piosenka tego – w gruncie rzeczy – musicalu, przynosi bohaterom utworu i jego odbiorcom wiedzę o świecie i ich samych. Album jest bowiem, jakże by inaczej, projektem pedagogicznym. Ale nie takim, który chce uczyć przez zamknięcie w konwencji, lecz przez otwarcie na miarę dzisiejszej wiedzy i kultury. Dzieci – bohaterowie utworu – mają szansę na to, aby świat dorosłych, przez tychże dorosłych psuty, poznać i zaakceptować. Zapewne po to, aby go dla siebie oswoić i za jakiś czas coś w nim zmienić na lepsze. Bo wśród wzajemnych więzi jest łącząca nas wszystkich fascynacja życiem, ludźmi, światem i kosmosem. Warto, wobec tego bogactwa, być dla siebie – jak bohaterowie utworu – siostrą i bratem.

oprac. SW



archiwum Jerzego Kornowicza

Inauguracja z Szymborską

ROZMOWA Z PAWŁEM DRZEWIECKIM

O Nocy Teatrów GZM i planach na nowy sezon – ambitnych, mimo trwającego remontu – opowiada Paweł Drzewiecki, dyrektor Teatru Małego w Tychach.

Teatr jest wyłączony z użytkowania. Trwa w nim zaawansowany remont. Ale to nie znaczy, że zespół Teatru Małego nie pracuje. Co i gdzie przygotowaliście dla publiczności?

Główną areną naszego działania jest Pasaż Kultury Andromeda i Scena Kameralna. Oczywiście wykorzystywaliśmy tę przestrzeń już wcześniej i będziemy to robić także po powrocie na scenę główną. Spektakl *Córki Króla Leara*, który miał swoją premierę na Scenie Kameralnej w tym sezonie, będzie tam nadal pokazywany. Przygotowujemy się do dwóch kolejnych premier, adresowanych do młodego widza: inscenizacji *Laternika* Henryka Sienkiewicza (ciekawa adaptacja reżyserki Aliny Moś Kerger) i utworu *O psie, który jeździł koleją* (w wykonaniu artystek Kolektacz, które pojawiały się u nas na Dniach Teatru Malutkiego). Ta ostatnia propozycja będzie adresowana do młodszych klas szkoły podstawowej.

To propozycje dla młodszych widzów. A co z głównym nurtem?

W tak zwanym nurcie głównym zawsze staramy się pokazywać rzeczy ważne i wartościowe. Są to często spektakle wymagające spełnienia szeregu kryteriów technicznych, których w obecnej sytuacji nie jesteśmy w stanie zrealizować. Sala w Mediatece – która jest wspiana i jestem bardzo wdzięczny Orkiestrze AUKSO za możliwość korzystania z niej – nie jest przestrzenią zaprojektowaną dla teatru. Dlatego w tym sezonie najprawdopodobniej zrezygnujemy z cyklu Scena Konesera. Niektóre spektakle, które chciałbym pokazać w tym cyklu, zaprezentujemy podczas Tyskich Spotkań Teatralnych pod koniec listopada. Mogę uchylić rąbka tajemnicy, że zainaugurujemy je *Dniem Świra* na podstawie tekstu Marka Koterskiego. To spektakl Teatru Ateneum w reżyserii Piotra Ratajczaka, z bardzo dobrą obsadą. Na TST pojawi się też rodzina Peszków ze spektaklem *Ojciec matka tunel strachu* Starego Teatru w Krakowie. Nurt mistrzowski zostanie zaprezentowany w Mediatece, natomiast nurt konkursowy w Andromedzie i innych lokalizacjach.

Zanim to nastąpi, sezon zacznie się Nocą Teatrów GZM, 9 września.

Tak, Tychy już po raz trzynasty biorą udział w tym wydarzeniu. Tradycyjnie przy tej okazji staramy się pokazywać spektakle z naszego repertuaru i w tym roku będzie to *Wyspa mojej siostry*, pokaz na Scenie Kameralnej. W Andromedzie odbędą się też warsztaty. Finałem będzie przedstawienie gościnne *100 minut dla urody*, zbudowane na poezji i felietonach Wisławy Szymborskiej. Magda Smalara – autorka scenariusza, reżyserka i odtwórczyni jednej z ról – wykorzystując teksty literackie, opowiada o kobiecie i kobiecości, a towarzyszą jej na scenie Joanna Trzpiecińska, Małgorzata Kozłowska i Monika Węgiel, którą tyska publiczność może pamiętać z *Mistrza i Małgorzaty* Andrzeja Marii Marczewskiego.



fot. Agnieszka Seidel-Kożuch

Co jeszcze możesz zdradzić z propozycji na nadchodzący sezon?

O kolejnych propozycjach będziemy informować na bieżąco, chciałbym jednak podkreślić, że spektaklem opartym na twórczości Szymborskiej inaugurujemy nie tylko nowy sezon, ale także nowy program Teatru Małego *Relacje 2.0*. Po czterech latach zakończyliśmy cykl *Relacje* i chcemy pogłębiać rozpoczęte w nim poszukiwania. Cztery lata temu sezon dotyczył relacji aktor – widz. Nadchodzący dotyczy będzie relacji autor – widz. Szymborska bardzo mocno się w to wpisuje. Następna była relacja bóg – człowiek, teraz będziemy chcieli ją rozszerzyć o (s)twórca – dzieło. Tu ważną rolę odegra Galeria OBOK, która w przyszłym roku będzie świętować jubileusz 30-lecia. Kolejne sezony w ramach *Relacji 2.0* będą już miały jednoczołnowe nazwy, ale także będą skupiać się na relacjach, które tworzą w rozmaitych konfiguracjach: *Kobiecość*, *Męskość* i *Dzieciństwo*.

Temu będziemy się przyglądać już w odnowionym gmachu Teatru Małego.

Zapraszam do wszystkich naszych przestrzeni, także tych, w których gościmy tymczasowo.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Sylwia Witman



foto Katarzyna Kabus

Mój Chaplin

POLECAMY

***Monsieur Charlie*, tytuł spektaklu nawiązuje do jednego z relatywnie późnych, udźwiękowionych już dzieł Charliego Chaplina – *Monsieur Verdoux*.**

W tej gorzkiej i cynicznej czarnej komedii odnajdziemy co najwyżej cień dawnego, eleganckiego włóczęgi – trampa. Mimo iż tramp przemówił po raz pierwszy w ostatniej scenie *Dyktatora*, wygłaszając jeden z najbardziej poruszających monologów w historii kina, to dla mnie osobiście właśnie *Monsieur Verdoux* zamyka fascynujący mnie okres filmowej, nie-mej burleski.

Charliego Chaplina podziwiam za nieprawdopodobną wszechstronność i kreatywność. Pisał scenariusze, reżyserował, komponował muzykę do własnych filmów, a nawet konstruował mechaniczne elementy scenografii. Był człowiekiem renesansu. Był też celebrytą, niezwykle wrażliwym społecznie, świadomym siły oddziaływania swojej twórczości, do której podchodził z ogromną odpowiedzialnością. Nie był wesołkiem, był błaznem, który dając widzom radość, starał się skłonić ich do refleksji. Czasem subtelnie, czasem jak w przypadku wspomnianego monologu, z gracją słonia w składzie porcelany.

Uznając wszystkie moje ograniczenia i będąc świadomy, że porównuję się tutaj z jednym z najgenialniejszych twórców w historii kina, przyznaję, że w miarę możliwości staram się podążać za tym niedoścignionym wzorem. Wzorem reprezentującym bardzo niedzisiejsze idee i system wartości. Lubię i cenię wszystkie moje spektakle, ale do „Charliego” mam największy sentyment.

Ogromną frajdę sprawia mi przypominanie widzom o tym gigancie sentymentalnej komedii. Kiedy Chaplin przyklejał wąsik, stawał się Trampem. Kiedy ja go przyklejam, mizernie naśladowuję Chaplina. Nasza komedia również tylko prześlizguje się po jego twórczości. Daje rozrywkę, ale poza apoteozą miłości i alegorią samotności wrażliwego człowieka nie podejmuje tematów społecznych. Kiedy Miejskie Centrum Kultury w Tychach zapytało mnie o możliwość realizacji przedstawienia dla widzów niedosłyszących, pracowałem akurat nad scenariuszem spektaklu, który miał mieć premierę za kilka miesięcy. Pierwotna obsada to trzon Teatru HoM: ja, Kasia – moja żona, mój przyjaciel z liceum, Michał Dorda, i jego żona, Daria. Rola łotra-dżentelmena genialnie prowadzi Grzegorz Król – weteran teatru pantomimy. Poza tym pokolenie młodszy, ale niezwykle zdolny, Kamil Ciesielski. W obsadzie zabrakło Ani Swobody, która miała wtedy inne wyzwania natury rodzinnej. Spektakl gramy już od ośmiu lat. Ponad 50 pełnowymiarowych prezentacji i co najmniej drugie tyle w formie etiud i fragmentów. Obiecujemy sobie kiedyś sporządzić listę tych występów. A póki co, przygotowujemy się do premiery kontynuacji. Tak w sam raz na przypadającą w przyszłym roku dziesiątą rocznicę istnienia Teatru HoM.

Jakub Kabus



fot. Jerzy Murawski

Jeźdźcy Apokalipsy

POLECAMY

We wrześniu Miejska Galeria Sztuki OBOK pokáže wystawę, będącą zarazem prezentacją instalacji artystycznej i fotograficznym zapisem procesu erozji, jakiemu poddał ją autor, Jerzy Murawski. O swoim projekcie opowiedział nam sam artysta:

Powrót Jeźdźców Apokalipsy jest instalacją artystyczną w całości wykonaną przeze mnie, powstawała ponad rok. Początkowo moim zamiarem było wystawienie obiektu na działania pór roku i zmieniających się warunków pogodowych. Deszcze i wiatry, mrozy i śniegi, zarastanie roślinnością powodowały jego materialną degradację. Zmienność, zarazem postępujący dramatyzm obrazu instalacji dokumentowałem setkami zdjęć.

Prowadziłem rodzaj fotograficznego dziennika, by obserwować, jak warunki atmosferyczne i upływ czasu wpływają na wizerunek obiektu. Fotografie, które wykonywałem, były dla mnie formą subiektywnego zapisu, obrazem podpowiadającym mi moją wyobraźnię, wizję, jaką rejestrował aparat fotograficzny. Nie poddawałem kadrów jakiegokolwiek obróbce technicznej. Tak powstawały imaginacyjne fotogramy-obrazy. Same w sobie stawały się niezależnymi dziełami, planowałem opublikować je w formie albumu.

Nie przypuszczałem, jak szybko temat Apokalipsy, który poruszyłem w dziele, stanie się aktualny wskutek tragicznych wydarzeń rozgrywających się w bezpośredniej od nas bliskości. Obraz Apokalipsy i jej Jeźdźców zaczął zmierzać w kierunku znaczeń i symboli oraz kontekstów otaczającej rzeczywistości, tu i teraz. Jego emocjonalna wymowa stawała się ostrzeżeniem. Czyżby światu potrzebny był prawdziwy Powrót Jeźdźców Apokalipsy? A może wracają czasy Apokalipsy, która rozgrywa się obok nas, tuż za rogiem? Na wyciągnięcie ręki.

21. I nie okazali skruchy za swoje zabójstwa, ani za swoje czary, ani za swoją rozpustę, ani za swoje złodziejstwa.

Czy nie brzmi to aktualnie i znajomo w kontekście naszego tu i teraz, na tej ziemi, naszej ziemi? Pomyślmy, popatrzmy i zastanówmy się, czy nie ma to odniesienia do otaczającej nas, najbliższej nam rzeczywistości? Nie jest rolą artysty odpowiadać na trudne pytania. Artysta nie jest w stanie zmienić świata, ale ma prawo dziwić się i zadawać trudne pytania. Ma obowiązek rozprawiać o rzeczach ważnych: śmierci, miłości, zniewoleniu, przemijaniu, trwaniu w ludzkiej pamięci.

Album stanowi rezultat wyboru dokonanego z ogromnej liczby zdjęć powstałych w przeciągu kilkunastu miesięcy. Każde ujęcie jest nie tylko prostym zapisem mojej pracy, ale i zamierzonym, przemyślanym fotogramem-obrazem. Jest wizją świata, którą starałem się zmaterializować i utrwalić przy pomocy wykreowanych przez siebie artystycznych obiektów.

Cytat Apokalipsa 9, 18-21 pochodzi z książki *Ewangelia według Marka. Apokalipsa* w tłumaczeniu z greckiego Czesława Miłosa, Editions du dialogue, Paris 1984.

Jerzy Murawski

Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom z malarstwa w roku 1973 w pracowni Jonasa Sterna, promotor – Jerzy Nowosielski

Wyśpiewaj to! Odważny głos AUKSO4KIDS!

TERAZ GRAMY

Eksperyment to z jednej strony poważne dociekanie prawdy, a z drugiej, beztroska zabawa.

W obie te strony skierujemy naszą uwagę podczas nowego sezonu koncertowego w tyskiej Mediatece wraz z AUKSO Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy.

Twórcze poszukiwania towarzyszą kompozytorom XX i XXI wieku, gdy badają dźwięk czy testują nowe instrumenty lub szukają nowych spo-

sobów wykorzystania tych starych. Uczą, bawiąc, bawiąc, uczą. W sezonie 9.0 AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy poprowadzi muzyczne eksploracje, ponownie wyznaczając nowe ścieżki, by dorosłych słuchaczy zadowolić, a tych małych zabawić. A może też na odwrót?

Nie zabraknie zatem cieszących się znaczną popularnością wśród dzieci i ich rodziców oraz opiekunów spotkań z cyklu AUKSO4KIDS. Tym razem głównym bohaterem warsztatów będzie instrument, którym posługujemy się na co dzień, mamy go stale przy sobie i od małego na nim gramy. Jednocześnie zaprzeczmy potocznemu powiedzeniu, że dzieci głosu nie mają. Oczywiście, że mają!

Głos to potężna siła, a jednocześnie często niewykorzystany potencjał. Zamiast skupiać się na mówieniu, krzyczeniu, czy wzdychaniu, będziemy badać drogę głosu od jego powstania do wydobywania. Podczas spotkań AUKSO4KIDS zaplanowanych od września (pierwsze spotkanie 30.09., godz. 11:00) do grudnia wraz z Joanną Bronisławską (aka Asi Mina) będziemy trenować głos, sprawdzać jego skalę, ćwiczyć dykcję, rapować, beatboksować, poznawać osoby, które z głosem potrafią zrobić wszystko, a przede wszystkim będziemy śpiewać. Warto, bo parafrazując Elvisa Presleya: Jeśli boisz się o czymś mówić, śpiewaj! Śpiewanie dodaje bowiem siły i odwagi!

Agnieszka Lakner

Pasja i miłość do bluesa

TERAZ GRAMY

16 września w Art Music Clubie odbędzie się koncert z okazji 20-lecia Śląskiej Grupy Bluesowej. O korzeniach (które sięgają znacznie dalej niż 20 lat wstecz) i ewolucji tego niezwykłego muzycznego projektu opowiedział nam jego lider i jeden z założycieli Leszek Winder.

Śląska Grupa Bluesowa to historia czterech młodych chłopaków połączonych ze sobą pasją i miłością do muzyki – opowiada Leszek Winder. Jan „Kyks” Skrzek, Jerzy „Kawa” Kawalec, Michał „Gier” Giercuszkiwicz i ja. W 1973 roku w mojej piwnicy, w kamienicy przy ulicy Mariackiej w Katowicach zaczęliśmy jako zespół Apogeuem naszą muzyczną podróż. Potem były kolejne zespoły: Krzak, Dżem, Kwadrat, Bezdomne Psy i inne. Mijały lata, a my pozostawaliśmy w wielkiej, niczym niezmąconej przyjaźni koncertując, nagrywając płyty, zakładając kolejne zespoły. Zespół pod nazwą Śląska Grupa Bluesowa został założony 20 lat temu, po śmierci Jurka Kawalca. To ostatni zespół w tym muzycznym tańcu.

Obecny skład zespołu tworzą: Leszek Winder (gitara), Agnieszka Łapka (wokal), Krzysztof Głuch (piano), Michał Kielak (harmonijka), Mirosław Rzepa (gitara basowa, gitary) i Max Ziobro (perkusja).

Agnieszka Łapka pojawiła się w zespole 18 lat temu jako młoda, niezwykle zdolna wokalistka, z olbrzymią skalą głosu – wspomina Leszek Winder. Miała wesprzeć Janka Skrzeka, a w rezultacie szybko stała się wokalem wiodącym. Wokół naszego zespołu zawsze orbitowali znako-

mici muzycy. Nadal są zapraszani do współpracy, której podstawą jest radosna, bezkonfliktowa i przyjazna atmosfera. Nasza twórczość to miks wierności klasyce i innowacyjnego podejścia do muzyki.

Sylvia Witman



fot. Radosław Kaźmierczak



archiwum Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie

Kartofel też ma swoje święto!

POLECAMY

17 września w Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie będzie miał miejsce Dzień Kartofla. To kultowe już wydarzenie, które każdego roku do chorzowskiego skansenu przyciąga tysiące gości.

Dzieci i dorośli, starsi i młodszy co roku przybywają, by wziąć udział w tradycyjnych „wykopcach”, czyli zbieraniu ziemniaków z pola. Dziś są już mało znane, ale niegdyś wykopki były ważnym punktem zarówno w kalendarzu, jak i tradycji wiejskich gospodarstw. Wszak ziemniaki królują na polskich stołach już kilka stuleci.

Z wykopkami wiąże się wiele zwyczajów i obrzędów ludowych, o których podczas Dnia Kartofla opowiedzą pracownicy skansenu. Z kolei przedstawiciele Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego przedstawią proces uprawy i zbioru ziemniaka dawniej i dziś, a także jego różne odmiany. Dodatkową atrakcją będzie możliwość porównania sprzętu potrzebnego

do uprawy i zbioru kartofli – tradycyjne narzędzia zostaną zestawione z najnowocześniejszymi, współczesnymi maszynami. Ale największą atrakcją imprezy są corocznie ćwiczenia w praktyce – czyli najprawdziwsze wykopki. Najpierw na polu za zagrodą sołtysa traktor bronami rozkopie ziemię, a potem wszyscy chętni, z motykami i kopaczkami, ruszą wykopywać ziemniaki. Najwytrwalsi robią to kilka godzin, zbierając całe kosze ziemniaczanych bulw. Kiedy jedni będą zbierać ziemniaki, inni mogą spróbować swoich sił w szatkowaniu, ugniataniu i kiseniu kapusty. A potem wszyscy będą mogli posilić się kartoflami z parownika i jabłkami pieczonymi w ognisku. Będą też ziemniaczane i kapuściane przysmaki przygotowane przez koła gospodyń z Rajczy i Stolarzowic oraz Poręby. Degustacji będzie towarzyszył kiermasz wyrobów rzemieślniczych.

Ale to jeszcze wciąż nie wszystko, co będzie się działo 17 września w chorzowskim skansenie. Po południu w miejscu tym usłyszymy muzykę i śpiew. Organizatorzy zapraszają na wiejską zabawę w tradycyjnym stylu „wieś tańczy i śpiewa”. Podczas wydarzenia odbędą się warsztaty taneczne, instrumentalne i śpiewacze, prowadzone przez specjalistów popularyzujących kulturę ludową. Mogą wziąć w nich udział zarówno dzieci, jak i dorośli. Po nauce przyjdzie czas na rozrywkę. Na scenie wystąpią kapela Wałasi i zespół Leśniaki. A na koniec, wiejską potańcówkę poprowadzi kapela Fedaków. Jeśli zatem ktoś ma ochotę pobawić się i poczuć, jak onegdaj bywało, powinien koniecznie w niedzielę, 17 września, odwiedzić Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie.

Justyna Stolfik-Binda
dziennikarka Radia eM
prowadząca audycję Strefa Kultury

KALENDARIUM WRZESIEŃ 2023

1 14.00

WYSTAWA

Alina Sibera, Ewa Kwaśniewska, Janusz Karbowniczek, Elżbieta Kuraj, Paweł Kotowicz, Renata Bonczar, Piotr Naliwajko, Leszek Żegalski, Janusz Szpyt, Przemysław Lasak, Adrian Poloczek, Agata Poloczek, Helena Zadrejko, Beata Jurkowska, Joanna Sierko-Filipowska, Bożena Dusseau-Łabędź, Klejstut Bereźnicki, Franciszek Starowieyski, Józef Panfil, Andrzej Kacperek, Andrzej Borowski, Krzysztof Pasztuła, Halina Tymusz, Antoni Kowalski

W kręgu mistrza. Plener z Jerzym Dudą-Graczem

malarstwo

Tichauer Art Gallery
ul. Browarowa 7

Tichauer Art Gallery

30 zł, 39 zł

Wystawa potrwa do 24.09.2023
Bilety: kasa Tichauer Art Gallery

1 17.00

SPOTKANIE

Mistrz zapasów

Uchonorowanie Zbigniewa Żedzickiego w Alei Gwiazd Tyskiej Galerii Sportu

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Piotr Zawadzki
Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

1 19.00

KONCERT

Jam Session w Art Music Club

Prowadzenie: Marek Gruszka

Art Music Club
ul. Oświęcimska 53

Art Music Club

Wstęp wolny

2 10.00

WARSZTATY

Tyskie Inicjatywy
Kulturalne

Stwórz swój obraz mocy

warsztaty rozwijająco-artystyczne dla dzieci na rozpoczęcie roku szkolnego

Galeria Na Wolności
pl. Wolności 3

Galeria Na Wolności

Wstęp wolny

warsztaty dla dzieci w wieku 7-9 lat

Rezerwacja miejsc:
iza.wadolowska@gmail.com

2 11.00

OPROWADZANIE

Poznaj Stadion Miejski i Tyską Galerię Sportu

Prowadzenie: Kamil Hajduk

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

2 15.00

KONCERT

Rock na Plaży 2023

koncerty konkursowe:

WASABI
Sad Smiles
Tosia Lazar

Park Miejski Solidarności
al. Niepodległości 106

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

2 16.30

KONCERT

Rock na Plaży 2023

Ornette
Sławek Wierchowski
i Nocna Zmiana Bluesa
Cree
Dżem

Park Miejski Solidarności
al. Niepodległości 107

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

3 10.00

WARSZTATY

Tyskie Inicjatywy
Kulturalne

Stwórz swój obraz mocy

warsztaty rozwijająco-artystyczne dla dzieci na rozpoczęcie roku szkolnego

Galeria Na Wolności
pl. Wolności 3

Galeria Na Wolności

Wstęp wolny

warsztaty dla dzieci w wieku 10-13 lat

Rezerwacja miejsc:
iza.wadolowska@gmail.com

3 12.00

POKAZ FILMU

Dzieciniec Teatralny 3.

Pamiętniki Tatusia Muminka (2021)

reż. Ira Carpelan

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

3 12.00

KONCERT

Jerzy Kornowicz x Michał Rusinek Album rodzinny

opera dla dzieci

Ewa Biegas – sopran
Jak Jakub Monowid – kontratenor
Marek Moś – dyrygent
AUKSO – Orkiestra
Kameralna Miasta Tychy

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Aukso - Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

25 zł

Bilety: ticketmaster.pl lub Mediateka
(na godzinę przed koncertem)

3 13.30

WARSZTATY

Dzieciniec Teatralny 3.

OpowiadaMY

Prowadzenie: Magdalena Walczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

3 17.00

KONCERT

Koncerty Magdaleńskie

Tadeusz Barylski

recital organowy
J. S. Bach – Preludium i fuga
Es-dur BWV 552
C. Franck – Cantabile i Pièce
Héroïque
F. Peeters – Concert Piece
op. 52a
Improwizacja na temat pie-
śni *Ubi Caritas* (Taizé)

Parafia pw. św. Marii
Magdaleny
ul. ks. K. Damrota 62

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

7 12.00

SPEKTAKL

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

Calineczka

reż. Tomasz Man
Teatr Barnaby, Łapalice

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa 2

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

7 17.00

SPEKTAKL

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

Calineczka

reż. Tomasz Man
Teatr Barnaby, Łapalice

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa 2

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

7 17.00

WYKŁAD

To jest sztuka!

Demony, dziwacy i chłopski taniec. Pieter Bruegel Starszy

Prowadzenie: Katarzyna
Czapla-Durska

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

7 17.00

POKAZ FILMU

Sztuka X Muzy

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

7 18.00

SPOTKANIE

Tylko złoto! Spotkanie z hokeistami GKS-u Tychy

spotkanie z Tomaszem
Fučíkiem, Bartłomiejem
Jeziorskim i Alanem
Łyszczarczykiem

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Kamil Hajduk
Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

7 19.00

SPEKTAKL

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

Zachciało się wom Kalwaryi

reż. Anna Dembek-Łada
Teatr Gdańska, polonijny te-
atr w Oberhausen

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

8 12.00

SPEKTAKL

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

Danka Grażyna złodziejka wakacji

reż. Marcin Marzec
Teatr Barnaby, Łapalice

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa 2

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

8 17.00

SPEKTAKL

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

Danka Grażyna złodziejka wakacji

reż. Marcin Marzec,
Teatr Barnaby, Łapalice

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa 2

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

8 18.00

WERNISAŻ

Jerzy Murawski

Powrót Jeźdźców Apokalipsy

rzeźba, fotografia

Miejska Galeria Sztuki OBOK
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Miejska Galeria Sztuki OBOK

Wstęp wolny

Wystawa potrwa do 27.10.2023

8 19.00

KONCERT

*IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon*

2 x duet = trio

Michał Czachowski – gitara
Michał Sosna – saksofon
Mateusz Czarnecki – sakso-
fon

Galeria Na Wolności
pl. Wolności 3

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

Rezerwacja miejsc:
festiwalandromedon@gmail.com

8 19.30

POKAZ FILMU

Serce, serduszko (2014)

reż. Jan Jakub Kolski

Park Górniczy
ul. gen. W. Andersa

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

8 21.00

SPEKTAKL

Krimson Kinbaku

Marta Wredna Wiedźma
Sir Grant

Underground Pub
pl. W. Korfańskiego 1

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

Spektakl dla osób od 18 lat
Rezerwacja miejsc:
festiwalandromedon@gmail.com

9 11.00

WARSZTATY

Noc Teatrów GZM

O sztuce bycia nieprzygotowa- nym

Prowadzenie:
Mateusz P. Barczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Liczba miejsc ograniczona
Spektakl dla dzieci od 5 lat

9

12.30

WARSZTATY

Noc Teatrów GZM

Wyspa bliskości

Prowadzenie: Katarzyna Żeglicka, Joanna Piwowar-Antosiewicz

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Liczba miejsc ograniczona
Warsztaty dla dzieci od 5 lat

9

14.00

SPEKTAKL

Noc Teatrów GZM

Wyspa mojej siostry

reż. Joanna Piwowar-Antosiewicz

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

10 zł

Bilety: kasa Andromedy
Spektakl dla dzieci od 7 lat

9

16.00

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Baśń o rycerzu bez konia

Teatr Barnaby, Łapalice

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

9

16.00

WARSZTATY

Noc Teatrów GZM

Okropnie piękne

Prowadzenie: Joanna Rupik
Magda Walczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2
Scena Kameralna

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Liczba miejsc ograniczona
Warsztaty dla dzieci od 5 lat

9

18.00

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Czyja to walizka

reż. Łukasz Jarzyński
Teatr Form Wielu, Płock

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

9

19.00

SPEKTAKL

Noc Teatrów GZM

100 minut dla urody

spektakl muzyczny z poezją
Wisławy Szymborskiej

reż. Magda Smalara

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Teatr Mały w Tychach

30 zł

Bilety: kasa Andromedy

9

19.00

OPROWADZANIE

Stadion i Tyska
Galeria Sportu
wieczorową porą

Prowadzenie: Piotr Zawadzki

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

9

19.30

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Monsieur Charlie

reż. Jakub Kabus
Teatr HoM, Tychy

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

9

20.00

KONCERT

Darek Kozakiewicz

Darek Kozakiewicz – gitary
Justyna Panfilewicz – wokal
Tomek Płonka – gitara ba-sowa
Sławek Puchała – perkusja

Art Music Club Tychy
ul. Oświęcimska 53

Art Music Club Tychy

50 zł, 80 zł

Bilety: stage24.pl

9

20.00

POKAZ FILMU

Kino FreeLove

Tonia (2022)

reż. Marcin Bortkiewicz

Ogród Miejskiego Centrum
Kultury w Tychach
ul. Bohaterów Warszawy 26

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

9

20.30

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Cykl

reż. Wojciech Wiński
Teatr Usta Usta Republika
Poznań

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

10

12.00

POKAZ FILMU

Dzieciniec Teatralny 3.

Biuro Detektywistyczne
Lassego i Mai.
Rabuş w pociągu (2020)

reż. Moa Gammel

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

10

13.30

WARSZTATY

Dzieciniec Teatralny 3.

ChroniMY

Prowadzenie: Magdalena
Walczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

10

15.00

FESTYN

Budżet Obywatelski

EkoLogiczny piknik rodzinny

Ogród Miejskiego Centrum
Kultury w Tychach
ul. Bohaterów Warszawy 26

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

10

16.00

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Królik z kapelusza

reż. Łukasz Jarzyński
Teatr Form Wielu, Płock

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

10

17.00

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Wielkie Sprzątanie

Pan Pedrro i Sisi, Katowice

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

10 19.30

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Pan i Pani O

reż. Bartłomiej Ostapczuk
Teatr Mimo, Warszawa

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

15 20.00

STAND-UP

Marcin Zbigniew Wojciech Sztos

Teatr Belfegor Fabryka
Mistrzów
al. Niepodległości 32

Teatr Belfegor Fabryka Mistrzów

40 zł, 50 zł

Bilety: kupbilecik.pl

17 12.00

POKAZ FILMU

Dzieciniec Teatralny 3.

Kapitan Morten i Królowa Pajków (2018)

reż. Kaspar Jancis
Henry Nicholson
Riho Unt

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

20 18.00

SPOTKANIE AUTORSKIE

Tury Kultury

Michał „Misiek” Koterski

Prowadzenie: Marcin
Michrowski

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

10 20.30

SPEKTAKL

IX Tyski Festiwal
Teatrów Niezależnych
Andromedon

Klasa

reż. Zdzisław Górski
Teatr Snów, Gdańsk

pl. K.K. Baczyńskiego

Stowarzyszenie Śląskie Zakłady Sztuki

Wstęp wolny

16 16.00

SPACER

Kolonia Czułów Fabryka

spacer historyczny po
Czułowie – dzielnicy Tychów

zbiórka przy przystanku auto-
busowym Czułów Fabryka

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Gabriel Pierończyk
Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
g.oleksy@muzeum.tychy.pl

17 13.30

WARSZTATY

Dzieciniec Teatralny 3.

Sterujemy

Prowadzenie: Magdalena
Walczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

21 18.00

WERNISAŻ

Okno na Kulturę

Grzegorz Krzysztofik

AUKSO w fotografii

fotografia

Gemini Park Tychy
ul. Towarowa 2

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Wystawa potrwa do 31.12.2023

11 18.00

POKAZ FILMU

Andromeda – kino, jakie
znamy

Ennio (2021)

reż. Giuseppe Tornatore

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

16 20.00

KONCERT

Dzień Bluesa w Tychach

20-lecie Śląskiej Grupy Bluesowej

Leszek Winder – gitara
Agnieszka Łapka – wokół
Krzysztof Głuch – pianino
Michał Kielak – harmonijka
Mirosław Rzepa – gitara
basowa
Max Ziobro – perkusja

Art Music Club
ul. Oświęcimska 53

Art Music Club Tychy

50 zł, 80 zł

Bilety: stage24.pl

17 15.15

FESTYN

Budżet Obywatelski

Festyn w dziel- nicy Mąkołowiec

Parafia pw. św. Ojca Pio
w Tychach
ul. Przepiórek 50

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

22 10.00

KONKURS

XXXI Konkursowy Plener
Malarski

W malowniczej Lanckoronie

Miejskie Centrum Kultury
w Tychach
ul. Bohaterów Warszawy 26

Klub Wilkowyje MCK

310 zł

Zapisy: klub@mck.tychy.pl 691 770
344

15 20.00

KONCERT

Another Bon Jovi

Art Music Club
ul. Oświęcimska 53

Art Music Club Tychy

50 zł

Bilety: kupbilecik.pl

18 17.00

SPEKTAKL

Bajkoopowiadacz

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

22 18.00

SPOTKANIE

Świat na wyciągnięcie
ręki

Iwona Żelazowska. Kraina Wielu Bogów. Meksyk, Gwatemala, Kostaryka

Miejska Biblioteka Publiczna
w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

22 18.00

WERNISAŻ

Michał Cała, Tadeusz Kluba, Krzysztof Pilecki, Henryk Rączkowski, Mieczysław Wielomski, Zbigniew Zalewski

Tyski Klub Fotograficzny KRON. Śląsk 1978–1983

fotografia

Muzeum Miejskie w Tychach
pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Wystawa potrwa do 5.01.2024
Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
g.oleksy@muzeum.tychy.pl

23 10.00

SZACHY

Otwarty Turniej Szachowy w Wilkowyjach

Prowadzenie i sędziowanie:
Kazimierz Stryjski

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy w dniu turnieju u sędziego.

23 18.00

SPOTKANIE

Jak zostać mi- strzem, czyli 15-lecie Tyskich Lwów

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Piotr Zawadzki
Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.pl

24 12.00

POKAZ FILMU

Dzieciniec Teatralny 3.

Basia (2017)

reż. Marcin Wasilewski
Łukasz Kacprowicz

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

24 13.30

WARSZTATY

Dzieciniec Teatralny 3.

WymalujeMY

Prowadzenie: Magdalena
Walczyk

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

24 16.00

FESTYN

Budżet Obywatelski

Dzień Sąsiada w Parku Jaworek

Park Jaworek
ul. M. Kopernika 42

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

25 18.00

POKAZ FILMU

Andromeda – kino, jakie
znamy

Sundown (2021)

reż. Michel Franco

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

29 18.00

SPEKTAKL

Michał Misza Czorny

Colargol. To nie bajka

reż. Monika Szydłowiecka,
Teatr OdRuchu

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

25 zł, 35 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl

29 19.00

SPOTKANIE

Budżet Obywatelski

Wieczór taneczny w dzielnicy Wartogłowiec

Restauracja Irys
ul. Dzwonkowa 60

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Wejściówki (rezerwacja):

29 20.00

PERFORMANCE

Pełnia Performance
Teatru T.C.R.

Pełnia myśliwych

Grupa Artystyczna Teatr
T.C.R.

Miejskie Centrum Kultury
w Tychach
ul. Bohaterów Warszawy 26

Grupa Artystyczna Teatr T.C.R.

Wstęp wolny

30 11.00

WARSZTATY

Aukso4Kids

Głos I

Mediateka
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO - Orkiestra Kameralna Miasta
Tychy

30 zł

Bilety: ticketmaster.pl, Mediateka
(na godzinę przed koncertem)

30 11.30

SPACER

Pierwsze osiedla
„Nowych Tychów”

Osiedle B

spacer architektoniczny

zbiórka pod lampą górniczą
ul. J. Burschego

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Mateusz Miłoś
Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
g.oleksy@muzeum.tychy.pl

30 18.00

SPEKTAKL

Michał Misza Czorny

Colargol. To nie bajka

reż. Monika Szydłowiecka
Teatr OdRuchu, Tychy

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

25 zł, 35 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
teatrmaly-tychy.interticket.pl



Mieczysław Wielomski
Tyski Klub Fotograficzny KRON, z cyklu ŚLĄSK, 1978,
ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Tychach

Zbliżenie na Śląsk. Krajo- braz okiem KRONu

TRZECIM OKIEM

Bohaterem dwudziestej czwartej odsłony cyklu jest Tyski Klub Fotograficzny KRON. Działal przy Zakładowym Domu Kultury „Teatr Mały” Fabryki Samochodów Małolitrażowych Bielsko-Biała Zakład nr 2 w Tychach w latach 1976–1983.

Trzon tworzyli Michał Cała (ur. 1948), Tadeusz Kluba (ur. 1951), Krzysztof Pilecki (ur. 1958), Henryk Rączkowski (1952–2008), Mieczysław Wielomski (1948–2018) i Zbigniew Zalewski (ur. 1951). Rozwinęli indywidualne kariery, jako członkowie ZPAF, fotoreporterzy, nauczyciele fotografii czy fotografowie krajoznawcy, a dorobek grupy odegrał w ich życiu twórczym rolę kluczową. Krótka i wymowna nazwa to pomysł Mieczysława Wielomskiego, założyciela Klubu – kron to szkło techniczne charakteryzujące się dużą przejrzystością, stosowane w mikroskopach, lornetkach, aparatach fotograficznych.

Dokumentowali Śląsk – kolonie robotnicze i familoki, często tuż przed wyburzeniem (Kaufhaus w Rudzie Śląskiej czy Martinschacht w Świętochłowicach), fotografowali hałdy i tereny przemysłowe (np. w Bytomiu, Chorzowie, Katowicach, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Świętochłowicach i Zabrze), ale też ludzi w tym krajobrazie. Nazywali siebie „młodymi gniewnymi”, silną inspirację czerpiąc z kina brytyjskiego Nowej Fali lat 60. XX wieku. Stali w kontrze do oficjalnych fotografii publikowanych w prasie. Ich zdjęcia wyróżniają się tematem, stylem i krytycyzmem. Mawiali, że Śląsk był ciemny, czarny, smolisty i takie też były ich fotografie.

W Muzeum Miejskim w Tychach będzie można oglądać wystawę *Tyski Klub Fotograficzny KRON. Śląsk 1978–1983*. Jej kuratorzy, Ewelina Lasota i dr Michał Łuczak, przygotowali pierwszą krytyczną prezentację tej grupy, która rozwiązała się 40 lat temu. To pierwsza próba opracowania rozproszonego dorobku KRONu, która przywraca im ważne miejsce w historii polskiej fotografii, uzmysławiając aktualność podejmowanych tematów, bo już kilka dekad temu dostrzegli konsekwencje procesów, z którymi ciągle się mierzymy. Zobaczyć będzie można blisko 70 prac – współczesnych wydruków i oryginalnych odbitek srebrnych ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Tychach. Wystawie będzie towarzyszył bezpłatny polsko-angielski katalog (wersja papierowa i elektroniczna) – dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Wspieranie działań muzealnych*. Towarzyszyć też będzie cykl *Szeroki kąt*, na który składają się spotkania i warsztaty, w tym oprowadzania po ekspozycji (np. z tłumaczeniem na polski język migowy – 13 października, godz. 18.00, z tłumaczeniem na język ukraiński – 20 października, godz. 18.00, czy dla osób niewidomych i słabowidzących – 28 października, godz. 15.00) – dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: *Kultura – Interwencje. Edycja 2023*. Ekspozycja będzie dostępna od 22 września 2023 roku do 5 stycznia 2024 roku.

oprac. Agnieszka Woszczyńska
Muzeum Miejskie w Tychach

ANDRZEJ DZIUBA
Prezydent Miasta Tychy
zaprasza

www.aukso.pl

bilety / karnety:
ticketmaster®

auksodrone

0.6

6.1

PROLOG
03.09.2023

AUKSO DRONE

6.2

TYCHY
06 — 08.10.2023

auksodrone.com

organizatorzy:

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

AUKSO
ORKIESTRA KAMERALNA
MIASTA TYCHY



dwójka
POLSKIE RADIO

PWM
EDITION

Hotel
TYCHY
*** PRIME



Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca



wyborcza

TWOJE TYCHY

partnerzy:

patroni medialni:

AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy jest instytucją współprowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.